

Annak okáért mi is, kiket a bizonyosságoknak ily nagy fellege vesz körül, félretéve minden akadályt és a megkönyékező bűnt, kitartással fussuk meg az előttünk levő küzdő tért, nézvén a hitnek fejedelmére és bevégezőjére, Jézusra, aki az előtte levő öröm helyett, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett, s az Isten királyi székének jobbára ült. (Zsid.12,1-2)

ESPERESI JELENTÉS A 2018-AS ESZTENDŐRŐL

Nagytisztelendő Egyházmegyei Közgyűlés!

A 2018-as évre való visszatekintés során vegyes érzések fogalmazódnak meg bennem, hiszen Isten kegyelméből egyfelől voltak jól sikerült megvalósításaink mind az egyházmegye, mind pedig a gyülekezeteink életében, másfelől egyes dolgokban újra és újra azzal szembesültünk: bőven van még mit tanulni és megcselekedni, és *az aratnivaló is sok, a munkás pedig változatlanul kevés*. Lassan-lassan esperesi mandátumom fele idejéhez érkeve meg kell állapítanom kellő önkritikával azt, hogy nem tudtam mindenben teljesíteni mindazt, amit szerettem volna, és amit előre elképzeltem az esperesi szolgálat első évében. Jelentésem mottóigéje azonban határozottan biztat arra, hogy közvetlen munkatársaimmal és az egyházmegye lelkészi karával együtt mégis kitartó maradjak a hivatásomban és szolgálatomban, hiszen Isten számtalan alkalommal adta jelét annak, hogy ebben a mi egyházmegyénkben is szól és cselekszik Igéje és Lelke által, s az egyházmegye életében és a gyülekezeteink mindennapjaiban jelen van kegyelmesen.

Jelentésemben szeretnék kitérni a szokásos népmozgalmi adatokra, az egyházmegye életében bekövetkezett változásokra, egyházmegyei alkalmainkra, ünnepeinkre, jeles eseményeinkre. Külön ki szeretnék térni az esperesi hivatal kérdésére, illetve sikereink és kevésbé sikeres dolgaink bemutatására, kiértékelésére is.

1. NÉPMOZGALMI ADATOK ÉS AZOK KIÉRTÉKELÉSE

A beérkezett lelkészi jelentések alapján 2018. december 31.-én a gyülekezeteink lélekszáma:

S.sz.	Anyae gyházközség	Lélekszám	S.sz.	Anyae gyházközség	Lélekszám	S.sz.	Társe gyházközségek	Összlélekszám
1	Ákos	469	16	Krasznamihályfalva	207	30	Adyfalva - 22	599
2	Bere	68	17	Lele	430		Érkávás - 22	
3	Bogdánd	782	18	Magyarcsaholy	390		Gencs - 555	
4	Börvely	1 010	19	Magyargéres	401	31	Érdengeleg - 111	394
5	Dobra	619	20	Nagykároly-Belváros	1 574		Iriny - 258	
6	Domahida	133	21	Nagykároly-Kertváros	1 854		Mezőterem - 25	
7	Érendréd	283	22	Pelekeszi	200			
8	Érkőrös	146	23	Piskolt	524			
9	Érszakácsi	374	24	Szaniszló	281			
10	Érszentkirály	188	25	Szilágypér	637			
11	Hadad	461	26	Szilágyszér	591			
12	Hadadnásd	425	27	Tasnád	1 374			
13	Kaplony	205	28	Tasnádszarvad	168			
14	Királydaróc	98	29	Tasnádszántó	115			
15	Kismajtény	284						

S.sz.	Leányegyházak és szórványok	Lélekszám
32	Krasznaszentmiklós	22
33	Reszege	27
34	Szekeres	61
35	Szódemeter	40
36	Érszodoró	37

Ahhoz képest, hogy 2018-at **15.697**-es lélekszámmal kezdtük, az esztendő utolsó napját **15.471**-es lélekszámmal zártuk. Egyházmegyénk lélekszáma **226** lélekkel apadt. Az egyházmegye gyülekezeteinek választói névjegyzékében összesen **11.260** lélek szerepel. *(Megjegyzés: 2019-ben a dobrai egyházközség vizitációja során hivatalosan is „befogadtuk” az egyházmegye tagjai sorába az alsószopori szórványgyülekezetben élő 10 református testvérünket. Ezt a számadatot a majd jövőre esedékes esperesi jelentésben vesszük számításba).*

2. VÁLTOZÁSOK A GYÜLEKEZETEK MINŐSÍTÉSÉBEN

2018-ban két társegyházi szövetség jött létre egyházmegyénkben: Érmindszent-Érkávás-Gencs, illetve Érdengeleg-Iriny-Mezőterem gyülekezetei társultak az egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásával. Isten áldása és szeretete tartsa össze őket ez új közösségben!

3. SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK. A 2018-as év folyamán:

- nyugalomba vonult Csóka Dezső berei lelkipásztor, az egyházmegye kórházlelkésze.
- beiktattattott a domahidai lelkipásztori állásba Bencze-Kádár Bertold szolgatársunk.
- 2019. augusztus 1.-ei hatállyal helyettes lelkipásztori minőségben kinevezést kapott a Szilágyszéri Református Egyházközségbe Csűrös Róbert Gyula ifjú szolgatársunk.
- Érendrédről Magyarországra, a Pocsaji Református Egyházközségbe távozott el Kurta Szabolcs lelkipásztor.
- év végére sikerült kórházi diakónust alkalmazni Módi Irma krasznamihályfalvi tiszteletes asszony személyében, akinek szakmai képzése megvan ehhez a nehéz, de áldott szolgálathoz.
- Sajnos, elhunyt az egykori szolgatársak közül Szilágyi Tibor volt királydaróci és Hegedűs István volt tasnádi lelkipásztor.

4. VÁLTOZÁSOK AZ EGYHÁZMEGYEI ADMINISZTRÁCIÓS ÜGYVITELEKBEN

2018-ban elkezdtük az állam által törvényileg megkövetelt rendszer szerint az egyházközségek tűzvédelmi- és munkaügyi helyzetének rendezését, az egyházközségek ingatlanainak kockázatelemzését. E munkában partnereink: Pántya Sándor tűzvédelmi-, Telegdy Sándor munkaügyi oktató és Páll Árpád biztonságtechnikus. Az egyre szaporodó állami követelményekkel szemben - úgy látom – lelkészeink és gyülekezeteink az egyházmegye mediátori szolgálatával együtt igyekeznek „derekasan állni a sarat”... persze, ahogy lehet!

A román állam jelentősen emelt a lelkeszi kongruákon, valamennyire megkönnyítve így az egyházközségek lelkeszi állásokat fenntartó anyagi létét. Ezzel szinte párhuzamosan az egyházkerület javaslatára minden 18 év alatti, a lelkipásztori családkhoz tartozó gyermek után 170 lejes bruttó, nemzetpolitikai támogatásként is felfogható fizetés kiegészítést igényelhet a lelkipásztor a gyülekezettől.

Elkezdtük az együttműködést és szorosabbra vontuk a kapcsolatot a Szatmár Megyei Műemlékvédő Hivatal munkatársaival, akik segítségünkre akarnak lenni műemlék-épületeink és –tárgyaink védelmében.

5. MEGTARTOTT EGYHÁZMEGYEI ALKALMAK

A. ADMINISZTRÁCIÓS JELLEGŰEK

- Adminisztrációs gyűléseket 11 alkalommal tartottunk, azaz minden hónapban augusztus kivételével, mely egyezség szerint szabadsághónap.
- Egyházmegyei közgyűlést 2 alkalommal, egyházmegyei tanácsulást 5 alkalommal tartottunk.
- Vízitációt tartottunk a következő gyülekezetekben: Ákos, Bogdánd, Érmindszent, Érkávás és Érkörös.
- Átadás-átvétellel került sor a következő gyülekezetekben: Bere, Szilágyszér (több alkalommal), Érendréd, Érdengeleg-Mezőterem. *Megjegyzés: az átadás-átvétel alkalmával az egyházközség lelki-anyagi élete ugyanúgy ellenőriztetik, mint egy vizitáció alkalmával, azután kerül átadásra a gyülekezet.*
- Rendkívüli presbiteri- és/vagy közgyűlésekre került sor Érszentkirályon, Berében, Szilágyszérben, Érendréden és Érkörösön.

B. ÜNNEPI JELLEGŰ ALKALMAK

Egyházmegyénkben több, évi rendszerességgel megtartott, regionális jelentőségű esemény is van, úgymint: Rákóczi-ünnepség (Kismajtény-Domahida), Ady-zarándoklat (Érmindszent), Magyar Kultúra Napja (Szödemeter), Kölcsey-ünnepség és emlékfutás (Szödemeter), szórványvasárnap (Érhatvan), Kárpát-medencei Női Imanap, egyházmegyei kórustalálkozó (utóbbiak változó helyszíneken). Ezeket 2018-ban is megtartottuk, noha személy szerint nem tudtam mindegyikén részt venni. Köszönet Isten után a szervezőknek és a vendéglátó gyülekezeteknek!

Az állandó egyházmegyei ünnepek mellett a következő rendhagyó alkalmakon vettem részt:

- Imaheti szolgálatokat tartottam az Ákosi-, Bihardiószegi-, Pelekeszi, Hegyközkovácsi és Érszentkirályi Református Egyházközségekben.
- Több alkalommal is igehirdetésre kértek fel az iskolai élethez köthető alkalmakon (tanévnitó, tanévzáró, ballagás, érettségi vizsgáztatás, ünnepi áhítatok, osztálytalálkozók). A következő tanintézményekben jártam 2018-ban: Nagykárolyi 3-as sz. Általános Iskola, Szatmárnémeti Református Gimnázium, Börvelyi Általános Iskola, Nagykárolyi Simion Barnutiu Iskolaközpont.
- A Nagykárolyi Unitárius Gyülekezet meghívására vettem részt egy, még a Ref500 évhez köthető konferencián a nagykárolyi kastélyban.
- Többször is volt presbiterszövetségi továbbképző Ákoson, ezeknek nyitó igehirdetését vállaltam el, de szívesen részt vettem a többi alkalmon is, hiszen nagyon építő volt számomra. Az is örömdolog volt, hogy a presbiterképzőt követően presbitereink egy szervezett kirándulás keretében tekinthették meg a Sárospataki Teológiát és Kollégiumot. Köszönet a szervezőknek, az előadóknak és házigazdáinknak!
- Domahidán kettős ünnepen szolgálhattam: lelkészbeiktatáson és emlékműavatáson. Isten áldja az ifjú lelkészt és gyülekezetét!
- Meghívást kaptam a nagykárolyi kastély kulturális referenseitől egy Ref500 kiállításra.
- Szívesen tettem eleget különböző jótékonyági alkalmakon való felkéréseknek is, úgymint két alkalommal a szatmári református gimnázium és egy alkalommal pedig a nagykárolyi Down alapítvány meghívására.
- Részt vettem a Generális Konvent kétnapos nagytalálkozóján Miskolc-Lillafüreden.
- Cserkésztábori igehirdetésre és tábori úrvacsoraosztásra kaptam felkérést dr. Geréb Miklós szolgátsamtól Solyomkővárra. A szolgálat ökumenikus jellegű volt, melyet Ft. Ilyés Csaba nagykárolyi római katolikus esperes társammal együtt végeztem.
- Ravatalozó-avatáson hirdetem ígét Berében.
- Az 56-os forradalom emlékére ökumenikus istentiszteleten vettem részt a nagykárolyi evangélikus templomban.

6. AZ (ÁT)ÉPÍTENDŐ ESPERESI HIVATAL KÉRDÉSE

Mint ismeretes, sikerült az egyházkerület közvetítésével a Magyar Kormány támogatásának köszönhetően megvásárolni egy közel 100 négyzetméter alapfelületű, 5 árny területen fekvő ingatlant a Nagykároly-belvárosi református templom tőszomszédságában, melynek vásárlási értéke 65.000 euró volt. Az ingatlan átíratása után többféle terv-tanulmányt is készített az egyházmegyei építész, Király Gyula mérnök. Az egyházmegyei építőbizottság és –tanács az egyházkerülettel egyeztetve végül is egy földszinti irányban az udvar felé terjeszkedő átalakítás-tervezetet fogadott el. Megtörténtek a telekkönyvi felmérések és a geodéziai fúrások, az áttervezési dokumentáció (architektúra, statika, épületgépészet stb.) készítése pedig jelenleg is folyamatban van. Reményeink szerint 2019 első félévében kezünkben tarthatjuk a végleges építkezési engedélyt és egy megfelelő árajánlatot az átalakításra. Legyen mindezért Istené a dicsőség!

7. EGYÉB SIKERESNEK MONDHATÓ TÖREKVÉSEK, KEZDEMÉNYEZÉSEK ÉS EREDMÉNYEK

- a Stichtung Hulp Oost Europa hollandiai segélyszervezet kezdeményezésére szerveztünk lelkipásztoraink és más érdeklődők számára egy diakóniai képzést, és beterveztünk 2019-re egy újabb, ezúttal pásztorációs képzést is. Köszönet érte!
- Sikeresen megszerveztük az egyházmegyei ifjúsági- és gyermektábor, illetve bibliavetélkedőt. Köszönet illesse Isten után a szervezőket, a segítőköt és a résztvevőket!
- E kettőhöz kapcsolódóan sikeresek voltak az egyházmegye pályázatai is, amelyekből a táborok költségeit részben fedezni tudtuk. Köszönet a támogatásért, a pályázati dokumentáció összeállításáért és a jól elvégzett elszámolásokért is!
- Immár hagyománnyá lett a Ref500 évében elkezdett lelkészi csendesnap, melynek állandó helyszíne az ákosi gyülekezet. Ezt az áldásos tevékenységet szeretnénk ezentúl is évente megtartani. Köszönet a szervezőknek és a vendéglátó gyülekezetnek!

- Nőszövetségünk részéről sikeresnek könyvelhető el a nyári KREK nőszövetségi seregszemplén és az egyházmegyei Kárpát-medencei imanapon való részvétel. Ugyanígy áldásos az évente megtartott egyházmegyei kórustalálkozó is. Köszönet Isten után a szervezőknek és a vendéglátó gyülekezetnek!
- Az egyházkerület közgyűlése M.Nagy Ottó díjjal jutalmazta az egyházmegyénk kötelékében tanító Likker Erika vallásanárt. Gratulálunk a díjazottnak!
- Istennek hála, növekedés tapasztalható az egyházmegye anyagi megtakarításaiban is. Körülbelül 10.000 lejt sikerült megspórolni az egyházmegye működésében 2017-hez képest.

8. AMIBEN MÉG NEM ÉRTÜNK EL EREDMÉNYEKET

A 2017-2018-ban összegyűjtött és az egyházkerületnél leadott templom-felújítási kérelmeinkre még nem érkezett konkrét válasz arról, hogy ezek belátható időn belül megvalósulnak-e vagy sem, azonban a KREK kiadott egy reprezentatív kiadványt, amelyben mindezeket az adatokat a többi egyházmegye kéréseivel együtt összegyűjtötte és tájékoztató jelleggel kiadta. Imádkozunk és továbbra is azon fáradozunk egyházkerületünk vezetőivel együtt, hogy támogatási kérelmeink meghallgatásra leljenek!

Még nem sikerült minden gyülekezetben áttérnünk a kerületi közgyűlés határozatának megfelelően az „Adatkezelő” nyilvántartó és könyvelő programra. Ennek technikai okai is vannak, többek között az, hogy a Beke Tivadar-féle excell alapú könyvelőprogramhoz képest nem minden lelkész látja át az új rendszert, illetve bonyolultabb a feltelepítése egy számítógépre, és nincs megoldva az sem, hogy számítógép-független (hordozható) legyen a szoftver. Több szolgatárs is jelezte, hogy telepítéskor egyes antivírus-szoftverek is hibát jeleznek. Jó lenne ezeket a felvetett problémákat megoldani, illetve a lelkészeknek is a programot bemutatni, elmagyarázni, hogyan működik!

9. ÉS AMIBEN MÉG (MINDIG) FEJLŐDNÜNK KELL...

Mindenekelőtt az egyházmegyei vizitációk és a lelkipászorokkal való esperesi pásztori beszélgetések alkalmában mutatkozik némi lemaradás a tervezetthez képest. Az egyházmegye életében kulcskérdés továbbra is a rendszeresen végzendő gyülekezeti vizitáció, melynek célja elsősorban a segítségnyújtás, illetve az egyházi élet ékes és szép rendjének ellenőrzése és elősegítése. Volt néhány alkalmoszerű pásztorációs beszélgetés egyes szolgatársakkal, azonban törekedni kell ebben is egy átfogóbb, rendszeresebb és hatékonyabb szolgálatra.

Ugyanakkor tapasztalható a lelkipászorok részéről is egyfajta (egyre jobban) apadó érdeklődés az egyházmegyei (közös) tevékenységeink iránt (ennek nyilván sokféle érthető oka is lehet, mint például az időhiány, vagy egyéb elfoglaltságaink... és persze tisztelet a kivételnek!). A munkatárs-hiány egyre jobban megmutatkozik például az ifjúsági táborszervezésben, annak levezetésében (hála Istennek, a gyermektábor ezzel szemben pozitív példaként említhető 2018-ban). Egyre kevesebben veszünk részt a vakációs bibliahetet bemutató alkalmakon, a nagyecsedői szeptemberi „Szatmár Határok Nélkül” elnevezésű regionális seregszemplén. Lassan reagáltuk le az egyházkerület által meghirdetett gyűjtéseket is – ezen a téren is van mit fejlődni és tanulni más egyházmegyéktől (ismételten tisztelet a kivételnek!).

Tapasztalatom szerint javult a részvételünk az egyházmegyei lelkészértekezleteken, a továbbképzőkön, de ezen az arányon is még van mit javítani.

2018-ban nem tudtunk ifjúsági csapatot kiállítani az egyházkerületi bibliavetélkedőre és nem volt megtartva külön az ifjúsági majális sem. Az ifjúsági munkát illetően a gyülekezetek szintjén is elmondható, hogy szükség volna egy nagyobb lendületre, jóllehet az is igaz, hogy a mai fiatalokat nagyon nehéz motiválni és kimozdítani a négy fal közül.

Elmaradtak az előző években kezdeményezett egyházmegyei szintű találkozók a kántorainkkal, vallásanárainkkal. Terveztünk egy találkozót a nyugdíjas és nyugdíj előtt álló lelkészeinkkel, azonban ez is elmaradt (a megváltozott egyházi nyugdíjtörvény miatt). Ezeket a találkozót jó lenne 2019-ben újra megtartani!

10. A SZILÁGYSZÉRI ÜGY

Feltétlenül szólnom kell erről az egyházmegyénk életét beárnyékoló ügyről. Nem létezik olyan „akadémiai képzés”, ahol kellőképpen fel lehet készülni arra, hogy egy-egy ilyen esetet hatékonyan kezelni tudjunk, pláne akkor, ha az egyház kezében gyakorlatilag nincs semmilyen végrehajtó hatalom, csak akkor, ha nemkívánatos módon világi bíróság elé kényszerül egy-egy ilyen eset és annak hatékony megoldása. Mindenesetre rengeteg energiát vont el ez a helyzet adott esetben más, ugyancsak fontos dologtól, és ez nem jó. Az eset nagyjából ismeretes: a gyülekezet lelkipásztora nyugdíjba való vonulása alkalmából, átadás-átvételkor derült fény bizonyos adminisztrációs hiányosságokra. A presbitérium kivizsgálást kért, a lelkipásztor és a volt gondnok nem volt hajlandó együttműködni, az ügyből fegyelmi eljárás lett, ennek következtében a lelkipásztor 5 évre elvesztette az egyházmegye területén a szolgálat jogát, a volt gondnok pedig a választhatóság jogát. Fellebbezés az ítélet ellen nem történt, így az jogerős. Az eset azonban árnyékot vetett a gyülekezetre és az egyházmegyére, megosztotta a véleményeket, ami meglátásom szerint református anyaszentegyházunk külső megítélésében is káros hatást gyakorolt. Az eset legfőbb tanulsága egyházmegyénk számára az, hogy a gyülekezeti vizitációk rendszeresek kell legyenek, mert a baj csak így előzhető meg. Reméljük, az ügy körüli visszhangok az új lelkipásztor szolgálata elején már lecsillapodnak, mi pedig még jobban odafigyelünk arra, hogy ami lelkipásztorokként és presbiterekként Kánon által előírt szolgálati kötelességünk, azt maradéktalanul, hűen teljesítsük.

11. ZÁRÓ GONDOLATOK

Nagytiszteletű Közgyűlés! Záró gondolataimban mindenekelőtt szeretném kifejezni Isten iránti hálámat. Hiszem és vallom, sőt, tudom, hogy velünk az Isten, és ha nem is alakul minden a kedvünk szerint, Ő mindent a javunkra fordít, és mindenből tanulhatunk és levonhatjuk a megfelelő következtetéseket.

Köszönettel tartozom a közvetlen hivatali munkatársaknak, a vizitációs bizottság- és az egyházmegyei tanács tagjainak a számtalan segítségért, a jól végzett munkáért, a tartalmas tanácskozásokért és ötletekért, és nem utolsósorban a konstruktív hozzáállásért!

Köszönet illesse a lelkészi kart, amiért sok mindenben támogatásukról biztosítottak, de köszönöm az építő jellegű kritikákat is, hiszen ezek is szükségesek és tanulságosak! Köszönöm a Nt. Egyházmegyei Közgyűlés, a Fegyelmi Bizottság, az egyházkerületi és zsinati küldöttek, az egyházmegyei nőszövetség, a presbiteri szövetség és a lelkészértekezleti elnökeink önzetlen szolgálatát, és mindenki más támogatónk és önkéntes szolgálattevőnk munkáját, mellyel mindnyájan református egyházunkat gyarapítottuk testiekben-lelkiekben az Úr 2018-as évében! SOLI DEO GLORIA!

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását, egyben Isten gazdag áldását kérem mindnyájukra, szolgatársi szeretettel és tisztelettel,

Tolnay István esperes